

5. Závěr

Cílem této publikace bylo poskytnout širokospektrální ucelený pohled na rozdíly uvnitř kraje z různých hledisek. Postavení Plzeňského kraje a jeho územních celků do jisté míry determinují regionální a mikroregionální odlišnosti kraje jako nesourodého celku. Na jedné straně přírodní neurbanizované celky s nízkou úrovní dopravní obslužnosti a infrastruktury a na straně druhé strategicky výhodná poloha se silně urbanizovaným územím.

Při hodnocení vnitroregionálních rozdílů jsme vycházeli z dostupnosti statistických dat a jejich skladebnosti. Kraj byl analyzován v členění na nové územně správní celky tzv. **správní obvody obcí s rozšířenou působností**. Tam, kde údaje nebyly v tomto členění dostupné bylo využito regionální členění do úrovně okresů. Pro ucelený obraz na problematiku života v kraji bylo nutno vycházet i z údajů, kterými statistika nedisponuje a přebírá je tedy od ostatních státních orgánů a institucí.

Faktory ovlivňující regionální a vnitroregionální diference v jednotlivých územních celcích z různých pohledů:

- Z hlediska **geografického** ovlivňuje výsledky v diferencovaném postavení územních celků rozdělení kraje na horské oblasti a část vnitrozemí. Velkou devizou Plzeňského kraje je výhodná poloha na trase Praha-Norimberk a z toho vyplývající dobrá dostupnost evropských trhů. Významná je i vzájemná poloha Plzně a Prahy.
- Z hlediska **územně správního** rozdělení je to velký počet malých obcí proti třinácti městům v regionu, která mají více než 5 tis. obyvatel.
- Z hlediska **demografického** vysoká koncentrace obyvatelstva v krajském městě a jeho okolí (silně zázemí dané dostatečným počtem kvalifikovaných pracovních sil) a naopak řídce obydlené části území regionu. Demografický vývoj v jednotlivých územních celcích je v určité míře determinován hodnotami demografických ukazatelů (věk, porodnost, úmrtnost a v jistém smyslu i migrace)
- Z hlediska **regionální ekonomiky** je významným momentem přechod na tržní hospodářství a tím i začlenění Plzeňského kraje do evropské ekonomiky. Vznik nových firem (českých, zahraničních i společných) vychází z tradičně vyspělých průmyslových oborů kraje a je spojen s vysokou kvalifikací dostupné pracovní síly, zejména v hustě obydlených oblastech kraje. Pro další rozvoj je dále nutná intenzivní podpora malého a středního podnikání ve venkovských oblastech kraje. V zemědělství je nutné optimální využití zemědělského půdního fondu s podporou systému fondů a dotací. K ekonomickému přínosu v kraji přispívá i další rozvoj potenciálu cestovního ruchu. Plzeňský kraj a zejména některé jeho územní celky jsou velmi atraktivní destinací vyhledávanou mnoha návštěvníky tuzemskými i zahraničními. Z hlediska dopravy je velmi významné zejména pro ekonomiku využití prostoru kolem dálnice D5 a jejích přivaděčů (výstavba průmyslových zón) a prostoru v místech snadno dostupných z dálnice.
- Z hlediska **sociálního** vysokou sociální úroveň vykazují města oproti sociální úrovni života na venkově. Obchod a služby se více koncentrují do Plzně a okolí a do ostatních větších měst a naopak obslužnost venkova klesá. Situace na trhu práce je v Plzeňském kraji relativně příznivá. Struktura bytového fondu podle jednotlivých územních celků je diferencovaná. V městském osídlení převládá bydlení v bytových domech, zatímco ve venkovských oblastech bydlení v rodinných domech.
- Z hlediska **životního prostředí** patří Plzeňský kraj k relativně čistým krajům (s výjimkou Plzně a průmyslových center kraje). Rozdíly v jednotlivých územních celcích jsou dány geografickou polohou, hustotou osídlení a charakterem krajiny.
- Z hlediska **infrastruktury a dopravní dostupnosti** je podmiňující charakter osídlení a jeho hustota. Protipóly v kraji jsou rozvinutá technická infrastruktura v městech a větších obcích a téměř neexistující technická vybavenost ve většině malých obcí. Pro celkový rozvoj kraje i jeho územních celků je důležitá dostupnost jednotlivých územních celků jak ke krajskému městu, tak k ORP. Nezanedbatelný není ani vliv polohy vůči rozvojovým osám a vymezení rozvojových a urbanizačních oblastí. Posílením technické infrastruktury se vytváří prostor pro rozvoj nových investičních vztahů a přílivu zahraničního kapitálu do regionu.

Podrobně jsou regionální rozdíly i v retrospektivě analyzovány v jednotlivých částech této publikace.